

הכתרת

גליון מס' 24

פרשת ויגש
פרשת ויחי
תשס"ו

מיועד בעיקר לאברכים בעצמם.

תגובות ותרומות ניתן לשלוח למערכת 'הכתרת'
ת.ד. 57375 ירושלים.

הזכויות לא שמורות, מצוה לצלם, לתרגם ולהפיץ.

לקט מאמרים לחיזוק הצניעות

"ומקום פה עמדי לעורר על ענין מכאיב ומבהיל שטועים בו רבים... יש הנמנעים מדבר בזה מטעמי צניעות. שומו שמים! בדור פרוץ וירוד בכל הענינים, בהלבשה... בריש גלי ולא יתבוששו, ולדבר בעניני קדושה וצניעות זהו נגד הצניעות! היש לך הטעיית היצר גדולה מזו?! (הגר"א קושלר זצ"ל)

הגאון רבי מיכל יהודה לפקוביץ שליט"א

(בכנס החרום בכ"ב בער"ה)

לדרג בדרגה חשובה את הבנות שמוצלחות במקצוע מסויים, או להעריך את הבנות שהשתלמו במקצועות שעל ידם יוכלו להשתכר ולהרוויח, זהו נוגד את הצניעות של כלל ישראל.

ההערכה שיש להעריך ולהחשיב בת ישראל היא - מעלת הצניעות!
בעמדינו כעת בערב ראש השנה צריכים לדעת שהקבלה שנקבל להתחזק בזה צריך להיות - צניעות!

באגרת הגר"א ז"ל [נוסח המקובל מהגר"ז מסלנט ז"ל] כותב שם: לפתח חטאת רובץ, והתבלין נגד היצר, לזכרים עסק התורה, כמו שמוכא בגמרא קידושין, שאמר הקב"ה בני, בראתי יצה"ר בראתי תורה תבלין לו. בתבלין נגד יצה"ר לזכרים הוא לימוד התורה, שלומדים בעמל ויגיעה ובהנאת לימוד התורה זוכים שהתורה נהיית תבלין נגד כח יצה"ר. ולבנות שאינן מצוות על לימוד התורה, מה הם יעשו נגד היצה"ר, כתב שם הגר"א ז"ל, "ולנקבות הצניעות", הצניעות יש לה כח כמו לימוד התורה, והנהגת המידות ומוסר ושומר פיו מכל רע ובפרט מלשה"ר ויתרחקו מחמדות ותאוות העוה"ז, כח המשיכה של תאוות העוה"ז הוא גדול, ובכל יציאה לרחובה של עיר נפגשים בחלונות הראווה של חנויות הבגדים, בין של עניבות ומגבעות ובין של שמלות, וגם חנויות של אכילה ושתייה, שכל אלו מושכים את האדם להשקע בתאוות וחמדות העוה"ז. וכשזוכים לסייעתא דשמיא להרגיש בלב את הפחיתות והביטול שבכל זה ומסתכלים בביקורת, אז בכל חלק וחלק מקבלים שכר גדול.

והביא עוד במדרש, דבר אחר, אימתי כגפן פוריה, בזמן שהיא בירכתי ביתך, אם עשתה כן אז בניך כשתלי זיתים - תעמיד בנים נמשחים בשמן המשחה.

נורא נוראות! הנה משפחות רבות, עשרות ומאות בוכים ומורידים דמעות ללא הפסק על בנים המסתובבים כל הלילות בפריקת עול, משפחות חשובות ממקומות חשובים שכל הדיירים חרדים, ומהיכן באה התדרדרות זו של הבנים, אם לא מחמת חסרון הצניעות.

נראה בדברי הרמב"ן שחסרון הצניעות אינו מכוון דווקא על ההורים עצמם, אלא יכול גם להיות גורם מכמה דורות קודמים. שהרמב"ן אומר עה"פ בפר' נצבים, פן יש בכם שורש פורה ראש ולענה, וז"ל: פן יש בכם שורש רע שיפרה וישגה ובימים הבאים יוציא פרחים רעים ויצמיח.

הרמב"ן מגלה לנו שכשרואים הורים מבכים על התדרדרות ילדיהם, הרי הסיבה מחמת הנהגת ההורים או הדורות הקודמים, כי האב שורש והבן נצר משרשיו יפרח.

נורא! עד כמה מוטלת אחריות ההורים להשמר ולהזהר בכל הנהגתם!
עוד נקודה יש לעורר, דהנה יש ופעמים ששכנים רוצים לעשות חסד עם שכנם ומעירים על חוסר צניעות של האשה או הבת - שבשעות שאיננה במסגרת הסמינר איננה לבושה במלבושי צניעות כראוי, צריכים לקבל את ההערה בשמחה ולא ח"ו בטענה שאין רשות להכנס לרשות הפרט ולהעיר. והגמרא בערכין [דף ט"ז ב'] אמרה על כך, אר"י בן נורי מעיד אני עלי שמים וארץ שהרבה פעמים לקה עקיבא על ידי, שהייתי קובל עליו לפני ר'ג, וכל שכן שהוסיף בי אהבה.

ההכנה לראש השנה צריך להיות, להעמיד את יסודות החיים כולם בדרך זו, שלא יהיה חיזוק זמני אלא יסוד מוסד לכל הנהגת החיים.

אחד הציונים שמצווה בזה כאו"א מישראל הוא הציווי - קדושים תהיו כי קדוש אני. הקב"ה שהוא קדוש - אתה קדוש ושמן קדוש, פונה אלינו ואומר, תדעו לכם שאתם צריכים להיות במעלת הקדושה, להידמות לקב"ה. ידיעה זו מחייבת כל אחד ואחד מכלל ישראל לחיות אחרת ממה שהוא חי.

הגמרא בשבת [נ"ד ב'] אומרת, כל שאפשר לו למחות באנשי ביתו ולא מיחה נתפס על אנשי ביתו. ופירש"י שח"ו נענש על עבירות שבידם.

ממילא, מוטלת האחריות והחייב על ראש הבית להשגיח שהנהגת הבית יהיה בתכלית הצניעות שע"ז ייבנה כל הבית.

במדרש תנחומא [פר' וישלח] כתוב, בזמן שהיא צנועה בתוך הבית, כשם שהמזבח מכפר, כך היא מכפרת על ביתה, שנא' אשתך כגפן פוריה בירכתי ביתך אין ירכתי אלא מזבח.

למדנו בדברי המדרש שמעלת הצניעות אינה מתבטאת רק ביציאתה לרחוב, לא די בזה שתצא בשמלה צנועה ובכיסוי ראש צנוע, אלא גם בתוך הבית צריך להיות הנהגה בדרך הצניעות, ובוזה מביאה כפרה על ביתה.

הנהגת הצניעות היא החינוך הגדול ביותר שע"ז מתחנכים הבנים והבנות וחינוך זה הוא בין בבית בין ביציאה לרשות הרבים, שבוה רואים הנהגה של צניעות, אז הם זוכים להתחנך ללכת בדרך הישר והטוב.

ויותר מכך, שלא רק שהילדים מקבלים חינוך ע"י מה שרואים בהנהגת הבית, אלא התכונות של הבנים הנולדים ושל הבנות הנולדות, תלוי בהנהגת הצניעות, אז הילדים שנולדים - הבנים והבנות - נולדים בתכונות שמכשירות אותם להיות בנים גדולי תורה ובנות צנועות שעל ידם ימשך הלאה לדורות הבאים מעלת קדושת ישראל.

בגמרא בשבת [דף מ"ג] אמרו, על קמחית שהיו לה ז' בנים וזכתה שכולם שימשו בכהונה גדולה, שאלוה חכמים במה זכתה לכך, אמרה להם, מימי לא ראו קורות ביתי שערות ראשי. מיום שעמדה על דעתה נהגה בצניעות כזאת שאפילו בתוך ביתה בחדרי חדרים לא נראו שערות ראשה. אמרו לה [חכמים] הרבה עשו כן ולא הועיל להן, יש נשים רבות שנהגו במנהג זה ולא הועיל להן לזכות בבנים בדרגה זו ששימשו בכהונה גדולה. בגמרא לא כתוב שהשיבה להם על זה.

וצריך לבאר, דהפרט הזה שאמרה להם שנוהרה בגילוי שערות ראשה, היה רק דוגמא שנתנה להם כמה נזהרת היא בכל הנהגתה בצניעות, אבל באמת, נזהרה בתכלית הזהירות בכל הליכותיה להיות צנועה, כי הנהגה בפרט אחד עדיין לא מספיק, צניעות צריך להיות בכל הליכות הבית, ובכל הליכות הרחוב, בכל מיני פרטים ופרטי פרטים. ולכן מה ששאר נשים נהגו כן ולא זכו כמותה, כי היתה חסרה להם הנהגת הצניעות כפרטים אחרים.

האווירה שצריכה להיות בסמינרים של הבנות, שהערכה ניתנת לבנות המצטיינות בצניעות. השיחות של המורות והמחנכות צריכות להיות על עניני צניעות ולהעלות על נס את הבנות הצנועות, ולא לתת הערכה להצלחה בלימודים בלבד.

המורות צריכות לדעת שחובתם ללבוש בגדרי הצניעות הוא לא רק בין כתלי הסמינר בזמן שבאה ללמד לפני התלמידות, אלא בכל מהלך החיים בין בבית ובין בחוץ צריכה להקפיד על כל פרטי הצניעות, זהו תפקידה של כל בת ישראל, וק"ו ומכל שכן של אלו המחנכות את בנות ישראל בודאי ובודאי צריכות להיות סמל ודוגמא להליכות בתכלית הצניעות.

במה לצניעות

לכבוד מערכת עלון 'הכתר'
בראשית דברי אודה לכם מאד על העלון הנפלא בנושא צניעות.
רציתי לרשום מספר מילים על הנושא ואם תראו לנכון לפרסמם,
מה טוב.

מצב הצניעות או החוסר בושה שקיים היום בציבור שלנו – עבר
את הקו האדום! א"א לשתוק יותר. חייבים לשים סוף למצב ההולך
ומתדרדר מיום ליום.

רואים היום בנות למשפחות טובות שהאבות אברכים ובני תורה
והן נראות – ה' ירחם! רואים גם נשירה ל"ע של בחורים רבים ומי
יודע אם זה לא השפעת הצניעות שירדה עד לשאל תחתית.

נכנסתי לחנות בגאולה שהמוכר ובעל החנות הינו חצי חילוני
(אולי יותר חילוני מדתי!) והנה נכנסת אשה ומבקשת: אולי תוכל
להביא בגדים צנועים במידות נורמליות!?

ואז לא האמנתי למשמע אזני, הייתי בהלם מתגובת המוכר: הוא
נתן צעקה: תאמיני לי גברת אני מתבייש! פשוט מתבייש! (בן אדם
חילוני!) למכור כאלו בגדים אבל מה אני יעשה, זה מה שרוצים
שאבי או זה מה שאני מביא... הבנתם: זה מה שרוצים... זה
לדאבוננו מה שרוצים... ה' ישמרנו!

היכן הבושה הטבעית? אבדנו כל רגש היום. אין ממי להתבייש
ואין נמה... אישיות חינוכית התבטאה: אם שרה שניידר היתה קמה
מקברה ורואה איך הבנות נראות היום היתה מקימה בית יעקב
חדש...

חשבתי על כמה פתרונות מעשיים שאולי דרכם יוכל להיות פתח
הצלה רוחנית:

א. צריך להכנס לבעלי חנויות בגאולה וברח' ר' עקיבא בבני ברק
ולהסביר להם בצורה נעימה שהבגדים שהם מוכרים – אינם
צנועים. צריך להדריך אותם בדיוק לגבי סוגי הבדים אותם מותר
למכור! (אפילו לחלק להם תקנון מודפס). אני בטוח שאם יסבירו
להם בדרכי נועם – הם יקבלו.*

ב. צריך ללמוד ולדבר על הנושא כבר מביה"ס היסודי ובמיוחד
בסמינרים. לא להרפות! בכיתות הגבוהות של הסמינר לדבר על
אשה נשואה – איך היא צריכה להראות: לא בנעלי ספורט, ולא
בלבוש מבליט וארוך ולא בפאות שנראות כשיער.

יתכן ** שאפילו צריך להכניס שיעור צניעות, וללמוד את ההלכות
ממש לפרטי פרטים ולהכניס את ההשקפה של הנושא כבר
מקטנות לאורך כל שנות הלימודים.

ג. בקבלת שבת שקבוצות בנות מתאספות עם מדריכה ומדברים
בעניני שמירת הלשון להכניס גם את נושא הצניעות וכך אולי
יוחדר הנושא ויתישב על ליבות הבנות.

ד. אנדר קורא כאן מכל הלב לאבות ולבעלים! אל תתנו לבנותיכם
ולנשותיכם לצאת מהבית עם הלבוש הנורא הזה! אתם גורמים רעה
רק לעצמכם בזה! התוצאות של לבוש מושך ומבליט מי ישרנו? מי
ישא בתוצאות המרות האלו? רק אתם! ח"ו, זכרו זאת! ברוב
המקרים אם האבא או הבעל היו עומדים על האשה שלא תתלבש
בצורה שהיא מתלבשת – היא היתה נראית אחרת...

* הלואי שהיו כך פני הדברים. אם בעלי החנות חילוניים אין סיבה שיקבלו זאת
כאשר הם יודעים שגם בגדים אחרים מפרנסים אותם בכבוד, ואם בעלת החנות
חילונית, בדרך-כלל אלו (וכן בעליהן, כמובן) אינן מיחסות חשיבות רבה לצניעות,
בלשון המעטה. כך הוא המצב, לדאבוננו הרב.
** הדבר ברור שכך צריך לעשות וכבר הורו כן גדולי ישראל במכתביהם (הובא
בגליון מס' 3), אך לדאבוננו מנהלים ומנהלות מתעלמים מהוראה זו, ומסתפקים
בתקנון.

לכבוד מערכת הכתר. זכות גדולה בחלקכם על הפצת דבר ה' במיוחד בנושא מרומם
זה! מצו"ב תרומתי למען הפצת העלון. כמו כן אבקש לפרסם המאמר המובא להלן.
עלו והצליחו. נ.ש. בני ברק

ה"שלום בית" שלי!

הנה ידוע דכמה וכמה אברכים טוענים דיש בעיה של שלום בית, כאשר
נשותיהם כבר קנו בגדים שאינם צנועים או פאות שאינן צנועות, ואומרים
דכיון ששלום בית עדיף, יש להבליג ולהניחם בכך.

אמנם זו טענת היצה"ר כדי למצוא לאדם פתח היתר בדבר, וזו עצת
בלעם לאנשי מואב, אלוקיהם של אלו שונא זימה הוא וכו'. דיש להשיב
על טענה זו בכמה אופנים:

(א) קודם כל יבדוק את עצמו, האם בשאר דברים הקשורים לשלום בית
מתנהג הוא כהוגן, או שרק בעניני צניעות מעלה את ענין השלום בית.

(ב) ונאמר שבכל הענינים הוא מושלם ומתנהג באופן שיהיה שלום בית
למהדריין¹. מכל מקום יאמוד עצמו, כאשר הוא מבליג ואינו מעיר לאשתו
על עניני צניעות, האם הוא מצטער על זה, או שהוא נהנה בתוך ליבו על
זה שהיא הולכת כך.

(ג) ועוד יש להשיב על הטענה הנ"ל, דיבדוק עצמו, באם אשתו קנתה
בגד שאינו לטעמו מבחינת מראהו וצבעו וכדו', האם גם בזה, מפני שלום
בית אינו אומר לה כלום, או שבזה הוא מעיר ואומר שהבגד לא לטעמו
ושכדאי שתחליף זה לבגד אחר. ואם על זה הוא מעיר, מדוע בענין
צניעות הבגד אינו יכול לומר שתחליף הבגד לבגד צנוע יותר?

(ד) ומלבד כל הנ"ל, יש להוכיחו על פניו ולומר לו, מה עדיף ה"שלום
בית" אצלך מה"שלום בית" באלפי בתי ישראל; דאתה בשביל ה"שלום
בית" שלך, נותן לאשתך ללכת שלא בצניעות, ואלפי אנשים נכשלים על
ידי זה בראיות אסורות ובהרהורים ח"ו. וידוע הוא דעל ידי שאדם אינו
שומר את עצמו מראיות אסורות וכדו', פוגם הוא ב"שלום בית" שלו,
דהאיש והאשה הם גוף אחד ונשמה אחת, וברגע שחצי מהנשמה פונה
למקום אחר, זה מורגש אצל החצי השני, ועל ידי זה נפגם השלום בית.
ועל זה נוכיחו על פניו ונאמר לו, מה עדיף ה"שלום בית" שלך, מכל
האלפים שנפגם אצלם ה"שלום בית" בגללך?

(ה) ויותר מכל זה, איך יאמר אדם דעל ידי שישמע לאשתו ויניחנה
ללבוש בגדים שאינם צנועים, יישמר אצלו השלום בית? הרי בשביל
שיהיה שלום בית, צריך שתהיה השכינה בבית, ואיך תשרה השכינה בבית
שנוהגים בו שלא בצניעות?

לכך אנו בני אברהם יצחק ויעקב, עלינו להתחזק בענין זה. ואדרכה,
אדם שחשוב לו השלום בית בביתו, עליו להתחזק בעניני הצניעות וכנ"ל.
וידבר עם אשתו **בעדינות ובפנים יפות** ויסביר לה בטוב טעם ובשלוה
שזה לא צנוע, ובודאי אשתו תעשה את רצונו בשמחה, ובדרך שאדם
רוצה לילך בה מוליכין אותו, והבא ליטהר מסייעין בידו. ובדרך זו גם
בנותיו ילכו בדרך הצניעות.

ובזכות החיזוק בענין זה יצילנו הקב"ה מכל מיני אסונות וכדו'. אמן.

¹ ודרך אגב יש לומר, דאדם כזה שמתנהג בשלום בית בכל הענינים, ברור הוא, שכשיאמר לאשתו
על עניני צניעות, תשמע לו.

נתבקשנו לעורר על המצב במחלקות יולדות בבתי החולים.
הכותנות הניתנות ליולדות אינן עונות כלל על גדרי הצניעות,
ואינן מכסות את כל המקומות החייבים בכיסוי מעיקר דין
התורה. על כן חובה על בת ישראל שלא להסתפק בכותנות אלו
ולדאוג ללבוש המכסה כראוי. [ויבורך מן השמים מי שיפעל
לתיקון המצב].

מ"מ צניעות יהודית

לענין מרת יהודית בת ר' יוסף עי"ה
תיקוני צניעות ללא תשלום
02-5378927

לעלון 'הכתר' דרושים מפיצים
בירושלים בשכונות:
נוח צבי, גוש 80, סורוצקין.
(כמו"כ דרוש מתנדב בעל רכב לסייע בהפצת
העלון, כשעה בשבועיים)
ניתן לפנות לטל' 02-5022132, 02

לענין לאה בת רבקה ע"ה

צניעות מאחת עד שבע...

שבע המילים הכוללות את הנושא: בלבוש, בהליכה, ברחוב, בהנהגה, בשמחה, בנסיעה, בדיבור...

שש המילים שלצערנו סוחפות רבות הן: 'מודרני' ו-'כולם לובשים' אז מותר וחייבים...

חמש המילים המביעות את מהותה של בת ישראל כשרה הן: 'כל כבודה בת מלך פנימה'!

ארבע המילים שצריכות להנחות אותנו: 'צאי לך בעקבי הצאן'!

שלוש המילים המביעות את שכרה העצום של הצניעות: בני תלמידי חכמים!

שתי המילים המביעות את העונש ח"ו הנגרם ממצב של חוסר בצניעות: 'ושב מאחריך'!

המילה האחת שצריכה להנחות אותנו בלבושינו והנהגתנו- צניעות!